

Pisma uredništvu

TOVARIŠ UREDNIK!

O najbolj žgočem problemu Zelene jame ste v našem občinskem glasilu pisali točno petkrat. Gre za parkiranje tovornjakov – in v zadnjem času tudi osebnih avtomobilov – na „zelenici“ v križišču Zvezne in Kavčičeve ulice.

Tokrat – zagotavljam POSLEDNJIČ – javno vprašujem skupščinski oddelek za komunalne zadeve, postajo milice Moste, mestno cestno in sanitarno inšpekcijo ter poslovalnico Transportkomerca v Kavčičevi ulici. Lani smo o tem z uradnim dopisom obvestili vse omenjene, toda popolnoma v neskladju s splošno, upravno, moralno in politično prakso – nihče ni odgovoril.

(Op. p.: Vsi dopisi so imeli žig krajevne organizacije Socialistične zveze Zelena jama in podpis predsednika; kopije hranimo!)

Na stotine kilogramov blata, zemlje in odpadkov so tovornjaki s prikolicami zrinili na pločnike, nad petdeset prijav je bilo zaradi umazanije, divje parkirišče je natanko nasproti naše mesnice, tudi postajo milice smo obvestili o jutranjem hrupu pri vžiganju strojev, vozniki opravljajo potrebo za bližnjimi okrasnimi grmički celo sredi dneva itd. – pa kaj bi našteval...

Posebno vprašanje zastavljam predsedniku občinske skupščine: Kaj je z zazidalnim oz. ureditvenim načrtom za kvadrat med Zvezno, Šmartinsko, Pokopališko in Kavčičevo ulico?

Ne bom več poslušal pri-
tožb občanov. Terjam svojo
ustavno pravico javnega od-
govora vseh vprašanih, in
sicer takoj v naslednji števil-
ki Naše skupnosti. V na-
sprotnem primeru sem pri-
moran odstopiti s svojih
dolžnosti v krajevni organi-
zaciji SZDL Zelena jama in v
občinskem vodstvu.

Hvala za odmerjen pro-
stor v vašem mesečniku!

JANEZ GRČAR,
Zvezna ul. 21

Oddelek za komunalne in
gradbene zadeve občinske skup-
ščine Ljubljana Moste-Polje je
poslal uredništvu naslednje po-
jasnilo:

Po zazidalnem načrtu je pro-
stor med Zvezno, Šmartinsko,
Pokopališko in Kavčičevo ulico
predviden za zelene površine in
morda za objekt družbene pre-
hrane.

Kar se tiče parkiranja, smo
poslovno združenje cestnega
prometa Transportkomerc Ljub-
ljana napotili na LUZ zaradi iz-
delave lokacijske dokumentacije
za parkirišče na površini ok.
100 x 50 m ob Zvezni ulici.
Tako bi bil rešen že večletni pro-
blem uničevanja zelenih površin
in urejen režim parkiranja; to je
tudi v interesu krajevne skup-
nosti, ki se z ureditvijo parki-
rišča strinja.

Združenje Transportkomerc
je z vlogo št. 109/LJ z dne 9. 4.
1973 naročilo izdelavo loka-
cijske dokumentacije. Takoj po
izdaji pozitivne lokacijske doku-
mentacije se bodo pristojni lotili
ureditve parkirišča.

V. D. NAČELNIKA
ODDELKA ZA KOMUNALNE IN
GRADBENE ZADEVE
inž. Jordan Stavanovič

ODGOVOR TRANSPORT-
KOMERCA

Prejeli smo vaše pismo, v kate-
remu nam prilagate pismo pre-
sednika krajevne skupnosti Jane-

za Grčarja. Dajemo naslednji od-
govor:

Res je, da parkiramo na tem
mestu že 6 let in sicer tam, kjer
je bila prej Agrotehnika in z nj-
hovim dovoljenjem. Res je tudi,
da kamioni tja ob dežju nanašajo
blato.

Že štiri leta pa tudi prosimo,
da bi dobili prostor, kjer bi
lahko vsaj začasno parkirali, dok-
ler ne bodo urejena parkirišča v
industrijski coni, kot je predvi-
deno v urbanističnem načrtu.

V začetku letošnjega maja se
je stvar vendarle premaknila. Na
občinski skupščini so nam rekli,
naj vložimo na LUZ Ljubljana
prošnjo za odobritev ureditve za-
časnega parkirišča na tem me-
stu, s tem da ga na svoje stroške
asfaltiramo in za primerno od-
škodnino uredimo ter da ga
imamo potem pravico rabiti ok.
5 let, ko bo urejena industrijska
cona. Dne, 9. aprila, smo zato
vložili na LUZ primerno vlogo in
sedaj čakamo na odobritev. Te-
daj bomo prostor takoj uredili.

Odgovorni organi na občini
dobro vedo, kolikokrat smo že
prošili, da bi bil ta problem re-
šen, na žalost se ni nič premak-
nilo vse do začetka letošnjega
aprila. Zvezno in Kavčičevo uli-
co smo že večkrat prali in tako
bomo naredili tudi tedaj, ko
bomo z deli gotovi, saj tudi nam
ni do onesnaževanja okolisa.

O tem, da šoferji hodijo na
potrebo tam, kjer ne bi smeli, ne
vemo ničesar. Sicer pa imajo za
to prostore poleg naše pisarne.
Vemo pa, da sta blizu bife in go-
stilna, kjer se šoferji po navadi
zadržujejo in tam so tudi sanita-
rije. Ne izključujemo sicer kake-
ga posameznika, a to se lahko
primeri tudi komu drugemu.

Moramo pa poudariti, da
imamo širino po Jugoslaviji 23
poslovalnic, pa nimamo nikjer
toliko problemov s parkiranjem
kot v Ljubljani. Če pred štirimi
leti, ko so uredili Kavčičevo
ulico, smo predlagali, naj nam
omogočijo parkiranje na njej, s
tem da bi jo razširili in smo bili
za to pripravljeni dati tudi sred-
stva. Na žalost tedaj s svojim
predlogom nismo uspeli.

Kot je nam vsem znano, so
kamioni družbeno lastnina in jih
vozniki uporabljajo v interesu
vse naše skupnosti. Zato so tudi

potrebni prostornosti, ne pa pre-
ganjanja – kar se je do sedaj go-
dilo, ko so parkirali vozila. Mi
smo s svoje strani napravili vse
potrebne in možne korake, a na
žalost se vse do letos ni nič pre-
maknilo.

Se enkrat poudarjamo: kakor
hitro dobimo odobritev, bomo
takoj začeli z deli za ureditev
tega problema. Vsekakor bo
tako za vse boljše in tudi celoten
okolis bo lepši.

V upanju, da smo vam odgo-
vorili, vas tovariško pozdrav-
ljamo. Direktor filiale STEFAN
HAJDIČ

IN SE MNENJE POSTAJE MI-
LICE MOSTE

Parkiranje na njivski površini
med Pokopališko, Kavčičevo in
Zvezno ulico v Zelenu jami je res-
nično problem, kot ga ugotavlja
Janez Grčar.

Tako stanje je bilo vzpostavl-
jeno tedaj, ko je občinska skup-
ščina Ljubljana Moste-Polje iz-
dala podjetju Transportkomerc v
Kavčičevi ulici dovoljenje za od-
prtje poslovalnice. Prvotno so
tovarna motorna vozila, katerih
vozniki so prihajali v svojo po-
slovalnico, parkirali na območju
Kavčičeve in Rožičeve ulice. To
pa je bistveno motilo druge ude-
ležence v cestnem prometu –
predvsem na Kavčičevi ulici, ko
je bila uvedena proga mestnega
avtobusnega prometa. Zato je
bila v tem predelu Zelene jame
dopolnjena prometna signali-
zacija, ki je tako parkiranje pre-
povedovala. Od tedaj so se po-
samezniki zatekali z vozili na
druge ulice tega območja, ki
pa niso grajene za tolikšne obre-
menitve. Zato jim je bilo prepo-
vedano parkiranje tudi na teh
krajih. V krajini sili so začeli –
potem ko so podrli barak Agro-
tehnike uporabljati ta prostor
kot parkirišče in pri tem niso
upoštevali niti prometnega reži-
ma niti obstoječih zelenic okoli
tega prostora. Ugotavljamo, da
je danes, na teh površinah nastala
dokajšnja škoda, v zimskih in
deževnih letnih dnevih pa je pro-
met prav zaradi vse večjega na-
nosa blata na cestišča že kar
ogrožen.

Tukajšnja postaja milice si je
vse od pojave tega problema pri-
zadevala vzpostaviti vsaj zado-
voljno stanje. Vendar ni uspela.
Lani in letos smo prav na tem
kraju obravnavali številne vozi-
ke tovornjakov, ki so tam parki-
rali, menjavali olje, oblatili cesti-
šče in z vžiganimi stroji ponoči
povzročali dokajšen hrup. Ob
upoštevanju, da so za take kršit-
ve možni izreki denarne kazni
tako na mestu le v znesku 20,00
dinarjev, smo ta predpis uporab-
ljali proti vsem kršilec, ki smo
jih dobili na kraju samem. Več
voznikov pa se je celo plačilo
take kazni upiralo s pojasnili, da
jim tam dovoljuje parkiranje
prav podjetje Transportkomerc
oziroma predstavnik te posloval-
nice. Take voznike smo prijavi-
ljali sodnikom za prekrške. Dru-
ga kategorija voznikov, ki pa je
zapustila vozila na tem parki-
rišču in nam ni bila dosegljiva, je
takemu kaznovanju tako rekoč
ušla. Največ vozil je namreč iz
sosednih republik. Po registrski
številki je ugotovimo lastnika,
zelo težko pa je nato npr. v Ma-
kedoniji ali Črni gori pri podjet-
jih ugotavljati tudi podatke o
vozniku, ki je napravil prekršek
nekega dne v neki ulici v Zelenu
jami. Prošnje po pravni pomoči
v teh krajih so bile pri pristojnih
organih v največ primerih za-
man. Tako poslovanje pa je zve-
zano z dokajšnjimi finančnimi
sredstvi – ob upoštevanju dej-
stva, da je kršitelj lahko kazno-
van za prekršek le z 20,00 dinar-
ji.

Pomočnik
komandirja postaje
AVGUST KURNIK

KAKO NAJ PRIDE DELAVEC
DO STANOVANJA?

Spoštovani tovariš urednik!
Berem Našo skupnost in že
dalj časa ugotavljam, da je re-
šnično izvirno glasilu, ki obvešča
občane naše občine o naj-
pomembnejših vprašanjih, ki jih
neposredno zadevajo.

V zadnji številki sem se ustavi-
l pri osrednjem prispevku, ki go-
voril o osnutku srednjeročnega
programa stanovanjske graditve
v naši občini. Ne morem mimo
tega, da ne bi sprožil reševanja
stanovanjskih problemov de-
lavcev, ki so zaposleni pri zasebnih
delodajalcih. Teh delavcev je v
naši občini nad 500 (v Ljubljani
pa nad 4.500).

S kolektivno pogodbo o de-
lovnih razmerjih med delavci in
zasebnimi delodajalci na področ-
ju obrti in gostinstva v SR Slo-
veniji, ki je stopila v veljavo mar-
ca 1972, so tem delavcem v naj-
večji možni meri zagotovljene
pravice iz delovnih razmerij
tako, kot delavcem v delovnih
organizacijah družbenega sektorja.

Toda njihovi stanovanjski pro-
blemi so še povsem odprti. Sam
zakon o programiranju in finan-
ciranju graditve stanovanj (Ur. l.
SRS, št. 5-11/72 z dne 9. 2.
1972) kakor tudi na tej osnovi
sprejeti odloki mestne skupščine
Ljubljana pa celo postavljajo de-
lavce, ki so zaposleni pri zaseb-
nih delodajalcih – kar zadeva
reševanje stanovanjskih proble-
mov – v primerjavi z delavci v
družbenem delu, upokojenci in
nezaposleni: uživalci invalidskih
pravic v neenakopraven položaj.

Sredstva, ki jih delovne orga-
nizacije v Ljubljani izločajo v
višini 6 % od bruto osebnih do-
hodkov za stanovanjsko gra-
ditev, rekonstrukcijo in dru-
žbeno pomoč v stanovanjskem
gospodarstvu, se namreč delijo
na tri dele, in sicer:

– 45 % teh sredstev ostane
delovnim organizacijam, ki z
njimi samostojno razpolagajo in
tako tudi rešujejo stanovanjske
probleme svojih delavcev,

– 25 % združujejo delovne
organizacije pri poslovnih banki
za kreditiranje stanovanjske gra-
ditve tako, da imajo možnost
delno izkoniščati tudi ta sred-
stva;

– 30 % sredstev pa prispevajo
v solidarnostni stanovanjski
sklad.

Medtem da se sredstva, ki jih
zasebni delodajalci prav tako iz-
ločajo v višini 6 % od bruto
osebnih dohodkov pri njih za-
poslenih delavcev, zbirajo v ce-
loti v solidarnostnem stanovanj-
skem skladu za območje stano-
vanjskih občin.

Tudi pogoji za pridobitev na-
jemnega stanovanja, ki jih do-
loča odlog o delni nadomestitvi
stanarine in drugi družbeni po-
moči v stanovanjskem gospodar-
stvu, so tako poostreni, da velika
večina teh delavcev na ta način
ne bo mogla rešiti svojega stano-
vanjskega problema.

RADE MILOŠEVIČ

IZ ŽABJE PERSPEKTIVE

Zakonski stan je treba reformirati

Zadnjič sem bil duševno po-
polnoma strti! Ubit je bil moj
lastni jaz, ki sem ga gradil več
kot štiri desetletja. Uničena sta
bila moj ponos in moja avtorit-
eta.

Le kaj se človeku lahko zgodi
še več kot to, da mu ubijejo no-
tranost? Mene in mojega jaza ni
več. Tisto, kar hodi okrog, to
nisem več jaz, temveč le še moja
senca, ki ne najde pokoja.

In veste, kdo mi je to storil?
Moja žena! Da, prav ona, ki že
poltretje desetletje nosi moje
ime, deli z menoj posteljo in vse
drugo.

Zgodilo pa se je takole:
Pozno zvečer smo se znašli
sredi zavzete razprave o tegobah
in radostih zakonskega stanu.
Hoteli smo dognati resnico, za-
kaj je zakon tista kletka, v ka-
tero vsak samski možki nestrpno
rine, vsi oženjeni pa obupno lo-
mimo rešetke, da bi všli iz nje.
Kljub poglobljeni razpravi – za
kar so bile potrebne tri runde
polnih kozarcev, problemu ni-
smo prišli do dna; ali pa so imeli
kozarci preplutva dna.

Stari Jernač, ki je srečno po-
kopal že tri žene, nam je razla-
gal, kako ima vsaka žena hudiča
za vratom in je vsa zakonska sre-
ča odvisna od tega, kako ji na
prvo poročno noč tega hudiča
zbiješ z vratu. Dal je tudi prak-
tični nasvet.

„Da, da, hudiča, ki ga ima za
vratom, ji moraš zbiti. To res ni
najbolj primerno, ker je boleče
za oba, za moža in ženo. Znano
je, da je hudič neviden in ko ga
torej usekaš, udarec zadene ženo
v hrbet, tebe pa zaboli roka. A se
ne da pomagati: vsako zdravlje-
nje, vsaka operacija je boleča.
Boleča, a potrebna. Verjemite
mi, pri treh ženah sem dobil bo-
gate izkušnje, da se to izplača.
Vse življenje ti potem zdravi iz
roke in nikoli ne useka nazaj.“

„To je najbolj že v redu,“ sem
mu priznal, „a brez vzroka tega
hudiča ne moreš – kako bi
rekel... presekati.“

„Ej, vi mlečnozobci, to je po-
polnoma preprosto. Povedal vam
bom, kako sem to napravil...
Ko sva šla z ženo prvokrat v za-
konsko posteljo, sem se slekel in
hlače vrgl na tla. Ko jih je ho-
tela pobrati, sem hudiča usekal –
z izgovorom, da mora moje
stvari pustiti pri miru.“

„To je že res! Kaj pa, če bi jih
ne hotela pobrati?“

„Zelo preprosto! Spet usekaš,
ker ne pospravi za tabo.“

Jernač se je blaženo na-
smehnil, srknil požirek in po-
mežiknil. „Vidite, tako je
treba!“

ma brez ponosa. Žene delajo z
njimi kot s cunjami. Pri meni,
tovariši, ni tega. Moja beseda je
zakon!“

Vrata so se na stežaj odprla.
Med vrati je – nema kot duh –
stajala Cenetova žena, neznanica
svoji jezi. Vsa gostilna je ob-
nemela. Bila je tišina, da bi bilo
slišati šivanko, če bi padla na tla.
Cene je vstal in se brez besed iz-
muznil mimo žene v vežo.
Tresk! so se zaprla vrata.

Se trenutek je vladała tišina,
potem pa se je razlegel smeh.
Priznati moram, da ta smeh ni
bil najbolj iskren. V njem je bilo
čuti bojazn in nervozo. Po-
govor je tekel prisiljeno, nepove-
zano. Vsak je nekaj mencial in
iskal priložnost, da bi jo odkuril.
Vedno, kadar so se odprla vrata,
smo se zdržnili, se zastrmeli
vanje, pa se vidno oddahnili, ko
smo prepoznali prisleka.

Cene je bil skeptičen: „Že
verjamem, da je bilo tako v
prejšnjih časih. Imeli ste srečo,
da ste se ženili v preteklosti in
polpreteklosti. Ali veste, kako bi
to bilo videti danes? ... Kar
predstavljam si mojo Mico.
Hudiča bi že usekal, in to zato,
ker ne bi pobral mojih hlač. A
samo enkrat. Potem bi me od-
nesli za mesec dni na kirur-
gijo...“

„Verjamem, ker sedanjí možki
niste več možki, ampak se že de-
setletja približujete ženskam.
Zadnji dokaz, kako se je možki
rod pomelkuži, so dolgi lasje.
Se nekaj let, pa ne bo več raz-
like. In to ne samo po zunanjo-
sti, temveč tudi po notranosti.
Hudi časi bodo to in srečen sem,
da jih ne bom dočakal.“

Tako smo drobili, čenčali in
modrovali, vmes malo pili...
Kako lepo je živeti.

Toda čas je pokvarjen, ne-
usmiljeno je tekel in čutili je
bilo nemir. Prvi se je zganil
Cene: „Domov bom moral,
zjutraj bo treba vstati!“

„Kaj se boš izvijal? Žene se
bojiš, nočeš skakati čez mečlo!“

„Kaj, jaz...?“

In že je pogovor stekel na
novo temo, na prijetno in zbad-
ljivo temo o priznanem in nepri-
znanem copatarstvu.

„Ne razumem,“ sem se vmešal
v živahen razgovor, „kako so
lahko nekateri možje popolno-
stoma brez ponosa.“

To nelagodnost je opazil tudi
Jernač in nas začel zbadati: „Se
bojite, kaj, kdo bo naslednji na
vrsti? No, vztrajajmo, pa bomo

videli, kdo je prva copata za
Cenetom. To bo tisti, ki bo prvi
odšel ali bo ponj prišla njegova
žena.“

Da bi povrnil moralo, spod-
budil razgovor in – priznam –
utilal svoj nemir, sem skušal raz-
viti pogovor: „To je pa res že
preveč. Meni se kaj takega ne
more zgoditi. Povem vam, da bi
se mi to zgodilo prvič in zadnjič.
Tu, na tem mestu, pred vsemi bi
obračunal z njo, tako...“

Tresk! so udarila gostinska
vrata ob steno. O, groza! Na
pragu je stala – moja žena. „Ti
pijandura, ali si že pozabil, kje si
doma? Posedal boš po gostil-
nah, mi pa naj delamo, kaj?
Lepa hvala! Ali pa poberi cape
in pojdi. Kamor hočeš, zaradi
mene lahko ostaneš tudi v gostil-
ni, če te marajo. Mi od tebe tako
nimamo nobene koristi...“

„Toda, žena...“ sem ji sku-
šal vljudno ugovarjati.

„Kakšna žena? Če bi mi bil
mož, bi ne posedal cele noči po
lokalih in se nacejal. Glej, da se
mi pri prici spraviš domov ali pa
boš doživel kaj hujšega!“

S sklonjeno glavo sem vstal in
odšel oziroma bolj splazil sem
se prek gostilniške sobe. Ko sem
šel mi mo žene, sem dobil še
sunek, da sem kar splaval prek
veže. Gostilniško tišino pa je zo-
pet prekinil smeh.

Tako je torej bilo, tovariši.
Tako je bila uničena moja oseb-
nost, moj jaz. Ko grem po cesti,
gleдам v tla, nikomur si ne
upam pogledati v oči. Vsi se mi
posmehujejo. Tovariši, z menoj
je konec! In zakaj? Lahko re-
čem zato, ker ni pravice pod
soncem. Zato, ker je naš svet kri-
vično urejen.

Poglejte! Odkar sem oženjen,
sem preživel že pet republiških
in pet zveznih ustav ali njihovih
sprememb. Ženo pa imam še
vedno isto! Kje je pravica! Če
ima država kar na lepem pravico
menjati ustavo, zakaj ne bi smel
jaz, Pepe Žabar, takole kdaj pa
kdaj zakonito menjati ženo.

Rekel bi na primer:

„Poslušaj, draga žena, prišel
sem do spoznanja, da mi več ne
ustrezaš. Zaviraš moj hitrejši na-
daljnji razvoj. Hvaležen sem ti za
dosedanje sodelovanje in po-
moč. Bila si dobra, bila si naj-
boljša, toda postala si cokla mo-
jega razvoja. Jutri grem v javno
razpravo, v kateri bom iskal
nove kvalitete. Ti pa ta čas po-
spravi in se poslovi.“

Tako nekako bi rekel, nad
vrata pritrdil napis „Pozdrav-
ljena nova, boljše in s stvarnostjo
usklajena žena!“ in si umil roke.
A tako seveda ne gre! Kar sli-
šim, kako pravite: „To pa res ni
nič takega. Žene se lahko zne-
biš. Zahtevaj ločitev in boš spet
prost.“

Ne, tudi to ni dobro. Kaj pa je
ločitev? Pohajanje po sodiščih,
individualistično obravnavanje
individuov in pehanje človeka v
privatizacijo. Vzroke za ločitev
imamo takoj pri roki vsi možki
naše ljube ommovine; no, zaradi
objektivnosti priznajmo – tudi
manjši del žensk. Zakonski stan
torej ni osebni, posameznikov
problem, temveč skupni pro-
blem vse naše družbe. Da je to
res, potrjujejo tudi določila, ki
urejajo zakonsko življenje in
hoče pri njem država uveljaviti
svoja načela.

Zato bi morali problem lo-
čitve oziroma sožitja med spoli
reševati širše, sistematsko, načel-
no in splošno veljavno. Zato bi
morali na primer sprejeti zakon,
po katerem naj bi zakonska zve-
za veljala pet let. Po preteku pe-
tih let bi bilo mogoče zakon ob-
noviti – ali pa ne bi bil več prav-
noveljav. Oba partnerja bi bila
v takem primeru svobodna in bi
si na novo ustvarjala življenje,
kar bi v našo družbo vneslo ži-
vahno vrvjenje in mladostni
polet.

Toda to je preoptimistično.
Prepričan sem, da bi se deset-
deset odstotkov zakonov po po-
teku roka obnovilo in bi bilo ne-
podaljšanih zakonov manj, kot
je sedaj ločitev. To trdim na
podlagi izkušenj iz že siste-
matsko urejenega problema ro-
tacije in reelekcije. Vsi, ki naj bi
jih zadela ta načela, se krčevito
trudijo, da jih sistem ne bi pri-
zadel in bi ostali na svojih me-
stih vsaj še eno mandatno ob-
dobje. In tako bi bilo tudi z za-
koni.